

Felelős szerkesztő:
MURÁNYI JÓZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1908. SZEPTEMBER 23.

NEGYEDIK ÉVFOLYAM. — 217. SZÁM.

Előfizetési árak:
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Kossuth-utca 16.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Nagy feladatok.

Kassa, szeptember 22.

Az újabb időben, mondhatjuk, hogy a kiegyezés óta a magyar közéletnek nem voltak olyan ágas-bogas problémái, mint amilyen problémák most kerülnek megoldásra a törvényhozás elé. Nem mondhatnók, hogy az idő valami kedvező volna súlyos természetű problémák megoldására, korszakos reformok életbeléptetésére. Nagy problémák megoldása, korszakos, sok ivadék életét szabályozó reformok átültetése az életbe nyugalmat, megfontoltságot kíván. Amiközvéleményünkről pedig bármit is több joggal állíthatni annál, hogy nyugodt, megfontolt, higgadt volna. A mi közvéleményünk s ezt nem dicséretére mondjuk, voltaképpen két egymással mereven szemben álló táborból áll. Az egyik tábor példátlanul közömbös, házi dolgain, kenyér gondjain kívül semmivel sem törődik, talán nincs is semmiféle véleménye a közdolgokról. A másik tábor mindenben ellenlábasa ennek a nagy, de tehetetlen masszának. Hangos és hatalmaskodó. A közdolgok természetét nem érti, a közdolgok irányítására sem tanultsága, sem rátermettsége.

E két tábor között áll magános, hullámvert szigetként a törvényhozás s az a nem tulságosan nagy értelmiség, amelyet érdekelnék a közdolgok, amelyre a törvényhozás biztosan támaszkodhatik, amelynek támogatásával meg kell vinnia és meg kell nyernie a küszöbön álló csatát. Magát áztatja és másokat ámit, aki azt hiszi, azt hirdeti, hogy a koalíció nem jutott Herakles keresztutjára, hogy könnyű dolog választania. Ez az ivadék, amely ma irányítja a közéletet, még sohasem állott hasonlóan nehéz, ágas-bogas föladatak előtt.

De amilyen nagy hiba volna, ha könnyűnek találnók a megoldandó föladatait, biztosnak erőszítések nélkül a győzelmet, épp oly nagy, talán még nagyobb hiba volna, ha a csata vigiliáján, a döntő pillanat küszöbén tétovázsnánk és buslelküsködnénk. Hasonló nagy válságokon nem egy-

szer ment át már közéletünk. Politikai rátermettségünk épp a legnehezebb helyzetben szokott excellálni. Az a nehézség pedig, amelylyel most kell küzdenünk, nem ismeretlen valami, nem most támadt dolog, úgy ahogy elkészülhettünk rá.

A nagy munkából a legnagyobb osztály, a legnagyobb felelősség természetesen a kormányt s a törvényhozást terheli. Mind a két faktornak ismernie kell a megoldandó kérdések egész területét.

Az a probléma, amelynek megoldására a kormánynak és a koalíciónak vállalkoznia kell, kétágu kérdés és kettős természetű vállalkozás. Pótolnia kell mindent, amit elődjei halogattak, sőt olyat is, amiről elődjei nem tudtak, amivel elődjei nem is törődtek.

Ezt a mulasztást most föltétlenül pótolni kell s a midőn így foltozgatjuk a multat, meg kell alapoznunk jövőnket is. Ebben áll annak a föladatnak a szokatlan nehézsége, a mely mindjárt a holnap megnyitandó ülészek kezdetén egész nagyságában áll a kormány s a koalíció elé.

A politikai szinterről.

(A pártkörök. — Az új véderőtörvény.)

A ma újra megindult parlamenti élet a nyaralásból visszazólitotta a honatyákat Budapestre. Pihent erővel és friss munkakedvvel jelentkeztek tegnap az országos függetlenségi párt Royalbeli klubjában, amely este ugyszólván a haute saison nyüzsgő képét mutatta. Természetesen csak magánjellegű eszmecsere folyt a termekben, de megtárgyaltak minden kérdést, amely a jövő politikai kámpányban megoldás elé, vagy megoldás alá kerül. Különösen a választójogi reform s a vele kapcsolatos kérdések, a fuzió dolga és a bankügy foglalkoztatták a felfrissült elméket és a kipihent debattéretket. Hasonló élénkség volt az alkotmánypárt körhelyiségében is, ahol az est folyamán gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter is fentjártak.

Említettük már, hogy egy fővárosi lap azt az értesülést kapta Bécsből, hogy a közös hadügyminisztériumban a minap a hadügyminiszter és a vezérkari főnök elnöklésével katonai szakbizottság tanácskozott az

új véderőtörvényről. Megvitatták a tervezet főbb rendelkezéseit és végérvényesen döntöttek a javaslat részleteiről. Hozzáfűztük már akkor is ehhez a hiradáshoz, hogy tapogatózás csupán és nem fedi a valóságot. Mivel azonban a sajtó egy részében mindenféle formában és tendenciával felszinen marad ez az állítás, sőt még a kormányt is indiszkrécióval vádolták meg miatta, szükségesnek tartjuk ezuttal újból hangsúlyozni, hogy illetékes helyről vett közlés szerint a véderőtörvény dolgában semmi újabb lépés sem történt s így annak a szüksége sem állott be, hogy a reformtervezetet a magyar és az osztrák honvédelmi minisztereknek véleményezése végett megküldjék.

A bolgár fejedelem Kassán.

Tíz percig időzik a pályaudvaron.

Ferdinánd, bolgár fejedelem, holnap, szerdán délelőtt 11 órakor érkezik Budapestre, királyunk meglátogatására. A keleti pályaudvaron József királyi herceg és Augusztia királyi hercegasszony fogadják és kísérik a budai várba, melynek lépcsőjében a király személyesen fogadja a bolgárfejedelmet. Budapest közönsége, amint nekünk táviratozzák — ünnepi pompával várja Bulgária fejedelmét. A Rákóczi-ut és Baross-tér bejáratánál gyönyörű diadalkaput emeltek, a házak pedig telobogózva várják a fejedelmi vendéget.

Ferdinánd bolgár fejedelem szepesmegyei vadászkastélyából indul el, felesége Eugenia fejedelem asszony társaságában. Az udvari külön vonat szerdán reggel 6 órakor érkezik a kassai pályaudvarra, s 10 percig vesztegel a kassai állomáson. Az udvari vonatot Kassától—Miskolcig Görgey miskolci üzletvezető és Ruderschmiedt kassai Máv. osztálymérnök vezetik. A vonat Forró-Encsen, Miskolcon és Hatvanban áll meg egy két percig.

A Kassa—Budapest közötti utvonalon, a pályát erős csendörkordon őrzi s erre a célra összpontosították a csendőrséget. Holnap reggel a kassai pályaudvaron a rend fentartására megerősített rendőri kirendeltség, továbbá a csendőrök ügyelnek fel.

FIGYELEM!

Aki elzalogosított ékszerét, arany- és ezüstneműjét kiváltani nem képes, annak **zálogcéduláját legmagasabb áron megveszi!**

HEILMANN HENRIK

órás és aranyműves
Kassa, Kossuth L.-u. 9.

Régiségek a legmagasabb áron vásároltatnak.

Az új vasut meantén.

A Szerencs-Hidasnémeti vonalon.

Hétfő reggel 6 órakor nagy társaság indult Kassáról, a Szerencs-Hidasnémeti között most épülő új helyi érdekű vasut eddig végzett munkálatainak megtekintésére. Ide-stova félesztendő mult el, hogy *Fábián Lajos* budapesti vállalkozó-mérnök, a vasut engedélyesének munkásai az első csákány, vágást megtették s érdekelte a vasut megalkult részvénytársaságának igazgatóságát és főrésztvevényeseit, hogy ez idő alatt mennyiben haladt előre a hatalmas munkálat. A vállalkozó meghívására tegnap alkalmuk volt az érdekelteknek meggyőződni, hogy a rendelkezésre álló időt eredményesen aknázták ki az építés vezetősége. Abauj-Torna megye délkeleti részén méltóságtelesen kigyózik végig az eddig felépített pályatest s folyókat, dombokat, völgyeket átszelő vonala a modern gazdasági élet forgalmába sorozza azokat a községeket, melyek eddig csak szekértengelyen közlekedhettek a világgal.

Szeles, hűvös időjárás fogadta a társaságot. Hidasnémetitől kocsin jártuk be a vonalat s amint a szűzföldeket megbontó, kanyargó pályatestet néztük, egy nagyszerű kép rajzolódott szemünk elé. Ugy láttuk, mintha a mesék óriása elevenedett volna meg, hatalmas izmuktól duzzadó karjaiban acélfonal, végigtekint a kalászringató sikon, a szőlőt érlelő dombon, a nyájas völgyeken s ahol a föld kincseket hordoz hátán, megy arrafelé mértőföldes lépésekkel s fűzi fel az acélfonalra az egymástól távolfekvő községeket, akár csak mi selyemfűzére a gyöngyöket. És amely község az acélfonalra kerül, az valóban egy gyöngye annak a nagyszerű fűzérnek, melyet vasuti hálózat néven ismerünk, mely ma egyet jelent a gazdasági erők lüktető vérkeringésével. Vérkeringés nélkül nincsen élet, nincs gyarapodás. Elsorvad a legerősebb szervezet, erőtlennül satnyul a biztos pusztulás számára. Abauj délkeleti része, a természetől dusan megáldott vidék most kap vérkeringést az új vasuttal. Egy új korszak küszöbén áll termőföldeket munkáló népe, nemkülönben iparos és kereskedő társadalmá.

Gazdasági fellendülés, a munka produktum gyorsabb és olcsóbb értékesítése, kényelmes kapcsolat a kultúrával: ezt jelenti a Hidasnémetitől délkeletnek húzó új vicinális, mely a Hegyalján lépi át megyénk határait s vasutat ad az ország legkitünőbb bortermő vidékének egészen Szerencsig.

Es amilyen nagy jelentőséget képvisel a megyére, nem kisebb fontosságot rejt Kassa számára az új vasut. Kassa kereskedelmi és ipari piaca, valamint kulturája új gyűjtő csatornát nyer az épülő vicinálisban, mely hozzánk közvetíti, a megye déli részét, a szerencsétlen vasuti összeköttetés folytán eleddig Miskolc felé terelt vidéket.

A forgalomnak Kassára való irányítását biztosítja az államvasutakkal kötött ama szerződés, mely szerint az új vasut személyvonatai egészen Kassáig közlekednek s innen is indulnak el. Most már csak a menetrend megállapításánál arra kell ügyelni, hogy az egyenes összeköttetés megfelelően a vidéki ember időbeosztásának. Ani egyébként be fog következni, mert szinte személyes garanciát nyújt a tekintetben az új vicinális részvénytársasági elnöke *Szalay László* főispán. Kassa város tudvalevően 80.000 korona törzsrésztveényt jegyzett az új vicinálisra. A jelek szerint ez a befektetés dus kamatokat fog hajtani Kassa közönségének.

A Szerencs-Hidasnémeti vasut megtekintésére hétfőn reggel indult társaság tagjai voltak: *Szalay László* főispán, a részvénytársaság elnöke, *Ferdinándy Gyula* vármegyei főjegyző, Abauj-Tornamegyé képviselőjében, *Kriebel Edgár dr.* főjegyző és *Kossuth Lajos* városi tanácsos Kassa képviselőjében, az igazgatóság részéről: *Bródy Frigyes*, *Flegmann Sámuel*, az építést ellen-

őrző Máv. osztálymérnökség részéről: *Ruderschmiedt* osztálymérnök, *Barabás* mérnök, több vasutas és a kassai sajtó meghívott képviselői. A vállalkozó részéről a társaságot *Wilhelm* építésvezető főmérnök fogadta és kalauzolta. Első stáció volt a Hidasnémeti bevágás és a most épülő Her-nád-híd megtekintése. Mindkét helyen a technika legújabb vívmányai szerint végzik a munkát. A hid építésénél most rakták le a beton alapot s már cövek gáttakkal kirajzolták a hidverés irányát a folyó felett. Az alapok felépítése a nagyobbik munka. A hid nyílása 40 méter széles, ezenkívül a száraz nyílás egyik-másik oldalon 20—20 méter, úgy hogy az egész impozáns vashid 80 méternyi lesz. A hid szerkezetét a Danubius gyár szállítja. A munka menetéről *Ruderschmiedt* osztálymérnök és *Wilhelm* főmérnök szolgált felvilágosítással.

Ezután hosszú kocsisorban a zsujtai bevágás felé hajtottunk. Itt az agyagos hegyoldalban óriási vályuhoz hasonló alakban ástak utat a vasutnak, mely Hidasnémetitől ide felkanyarodik s bekapcsolja zsujtát a vonalba. Nagyon szép kilátás nyílik innen a völgyre is. A bevágás már teljesen kész. Ebből az irányból nagy kanyarulattal halad a vonat Gönc felé. Óriási kiterőt csinál, ez egymaga százakkal megdrágította a vasutépítést, ám a megye egyik legnagyobb községét nem lehet elzárni a vasutól, nem, különösen amikor a gönciek oly helyesen fogták fel a vasut jelentőségét s 100 ezer koronával vásároltak törzsrésztveényt. Göncön már az állomásterület és a pályaház földmunkálatai elkészültek. Az állomás mintegy félkilométernyire fekszik a völgyben elterülő községtől.

Nagyon érdekes műtárgy a Gönczruszkai beton hid, melynek 4 méteres boltozatos nyílása imponáló technikai munkát igényelt. A feladatot az építés szépen oldotta meg. Erre a beton hidra, — mely a völgy vízvezető csatornája — erre nehezedik majd a nagy magasságu töltés, mely ezen a ponton éri el a legimpozánsabb méreteket. A beton hid már elkészült, most szárad s még e hónapban befűdi a töltés, és azután már kevés ember mondhatja el, hogy átsétált a hid felső burkolatán is. A föld terhe magába öleli a beton hidat, s a töltés tetten robnognak majd a vonatok. Ilyen már betemetett beton átereszt, mely egyuttal aluljáró is, valamivel tovább 200 méternyre láttunk. Ennek hosszúsága 80 méter és szélessége 2 méter. Gönczruszkatól kezdve Vilmányon át látható volt a már elkészült feltöltés egészen Abauj-Szántóig, ahol az állomásépület alapjait most ássák s már együtt van az anyagkészlet.

Abauj-Szántó, melyet az új vasut központá van hivatta emelni, 120.000 ezer koronával járult az építkezéshez.

A Szerencs-Hidasnémeti vonalon 60-nál több műtárgy, vashid, aluljárók és betonátereszt épül. A vasut építési költség meghaladja az öt millió koronát, melynek egyharmada törzsrésztveényen fedezve van. A vasut megnyitását jövő esztendő őszére igéri a vállalkozó s ha az eddig végzett munkát számításba vesszük, el is fog készülni addig az építkezéssel.

Félkettőre járt az idő, amikor portól szürkére meszelt ruhával, a förtelmesen szeles időben, fáradtan a kocsit s gyaloglástól berobogtunk Abauj-Szántóra. Az agyoncsigázott társaság, miután a fojtogató homokréteget lerázta ruhájáról s kiköpte a tüdejéből, asztalhoz ült. A vállalkozó lakomát csapott a társaság tiszteletére, akihez Szántón *Nemes Bertalan* és *Bernáth Béla* orsz. képviselők s a városka előkelői csatlakoztak. A lakoma fejedelmi volt s különösen a pompás asszurok ize sokáig megmarad emléktűnkben.

A lakoma során *Nemes Bertalan* képviselő *Szalay László* főispánt köszöntötte fel, aki viszont az építés vezetőségre s a vasut szerencsésjére ivott. Asztalbontás után a társaságot meghívta pincéjébe *Zimmer-*

mann borkereskedő, ahol bámulatos gazdagságát láttuk a legfinomabb boroknak. A szives házigazda végigvezette a társaságot pincelabirintusban, melyben 5000—6000 hordó bor, rengeteg vagyont képviselve van fölhalmozva. Aszu borok, oly idősök mint a gazda, minden cseppjük mesékbe illő, Krózusoknak való ital.

Thália temploma hideg.

Befagyott előadások.

Jön a kassai társulat.

A szeszélyes, rossz időjárás következtében szintársulatunk beszüntette előadásait Brassóban, noha az volt az eredeti terve az igazgatónak, hogy e hó végéig játszik ott a társulattal. De miután a szellős nyári szinkör nem védte meg a hirtelen beállott hidegek ellen sem a közönséget s különösen nem a színészeket, Komjáthy igazgató, nehogy kitégye szintársulata tagjait a viszonytásgos időjárást követő esetleges betegségeknek s ezzel nehogy a kassai idény megnyitását is veszélyeztesse, — szünetelteti előadásait. Néhány nap óta tart már e kényszer szünet. Az igazgató egy a mai napon *Bartha István* igazgatóhelyetteshez intézett táviratában tudatja a fenti kalamitást, valamint azt, hogy a társulat szerdán már utra is kel Kassa felé.

Az igazgató a műsorban történt változásról is értesítette e táviratában helyettesét. Ugyanis a közbejött elháríthatatlan akadályok miatt, megnyitó előadásul nem mint az előleges jelentés jelezte, a *Rombadöltő oltár* kerül színre, hanem a *Biboros*, *Louis Napoleon Parker* nagyhatású színműve.

E szerint a műsor az első öt előadásban lesz: Csütörtökön, október 1-én *Bérlétszünetben*, először: *A biboros*, színmű 4 felvonásban. Pénteken október 2-án, páratlan bérlétkben, másodsor: *A biboros*. Szombaton október 3-án páros bérlétkben, harmadszor: *A biboros*. Vasárnap október 4-én két előadás: délután félhelyarákkal: *A sárga csikó* népszínmű; este páratlan bérlétkben, *Mezey Margit* szerződött tag és *Pápay Lajos* első felléptével: *A varázskeringő* operette. Hétfőn október 5-én páros bérlétkben, *Mezey Margit* és *Barics Gyula* szerződött tagok felléptével: *Tatárjárás* operette.

HIREK.

Szeptember végén.

Halkan, enyhe bánat fátyolával, hajában sárga falevével beköszöntött az Ősz. Csöndes, melázó mosolygással jött rónákon és parkokon keresztül, fáradt ujjai érintése nyomán zizegve hullottak a lomb hervatag diszei a földre. A nagy Pán haldokló, fojtott zokogása sir az erdők ölén, a fejüket busan rázó tölgyek alatt. Hűvös fuvalmu éjszakákon a hold ezüst karéja oly hidegen mered ránk, hogy az ember némán huzza összébb az őszi kabátot. Nemsokára az ökörnál fog szállongani a bágyadt napsütésben és jönni fognak elégiás napok, amelyek a szeptember édesbus, örök melódiáját lopják a szívrünkbe. Még a rideg *Kalmár* is poeta lesz ilyenkor néha és remegő sejtelmeket érez a pikolója mellett, látva, hogyan kergetőzik az őszi fuvalom a hulló levelekkel. Az árnyékok egyre hűvösebbek, mélyebbek, az aranyos napsütés már csak sáppadt, árva őszi rózsákat fog csókolni bucsuzóban. Az őszi versek és őszi kabátok ideje eljött, a nyár utolsó vizitet tesz és déli tájakra utazik. Mindenféle nyárnak vége szokott lenni. De hol van a tavalyi hó és hol vannak a tavalyi őszi kabátok? . . .

— Kassa város közgyűlése. Kassa város törvényhatósági bizottsága, mint értesülünk, a jövő hét elején tart közgyűlést. Ezen a közgyűlésen fogják betölteni a tiszti fő-ügyészi állást. A választás egyhangú győztese Blánár Béla dr. lesz.

— A belügyminiszter a történetírásért. A belügyminiszteriumból tegnap leirat érkezett Kassa városához, amely szerint dr. Komáromi András országos alleltárnok a magyar tudományos akadémia történelmi osztályának a megbízásából folytatni fogja megkezdett történelmi kutatásait és sorra fogja látogatni az ország egyes levéltárait, hogy a levéltárakban őrzött történelmi emlékek ismertetését közrebocsássa és azok fokozatos feldolgozása által a szakirodalom, ezzel kapcsolatban pedig a magyar történetírás ügyét előmozdítsa. A miniszter kéri a tanácsot, hogy amennyiben dr. Komáromi nálunk is kutatásokat akar eszközölni, minden befolyásával hasson oda, hogy kutatásait zavartalanul végezhesse.

— Kolera Máramarosban. Az ázsiai kolera, mely most Oroszországban veszedelmesen pusztít, eljutott már Magyarországra is. Az első kolera-eset, amely már halállal végződött, *Máramarosszigetről* jelentik nekünk. Mint tudósítónk jelenti, ma délelőtt tizenegy órakor Máramarosszigeten meghalt Mészáros János szaploncai falapát-gyári munkás és az orvosok megállapították, hogy halálát az *ázsiai kolera okozta*. Kozma Sándor megyei főorvos az esetről azonnal jelentést tett a belügyminiszteriumnak. A városban nagy riadalmat okozott a kolera megjelenése Máramarosszigeten.

— Gyöngyös István emlékezete. Ungvárról jelentik: Vasárnap leplezték le Radvác községben Gyöngyös Istvánnak, a tizenhetedik századbéli költőnek az emléktábláját, amelyet szülőháza falában helyeztek el. Az ünnepségre szépen földiszították az egész községet és sok vendéget hívtak meg. Képviseltette magát a közoktatási miniszter, a földmivelési miniszter és több budapesti és vidéki irodalmi egyesület. Az ünnepi beszédet Románész Mihály főgimnáziumi igazgató mondta. Beszéde után lehullott az emléktábláról a lepel, majd ünnepi verset szavaltak, azután letették a koszorúkat. Az Akadémia és a Kisfaludy Társaság is küldött koszorút. Az ünnepség végig nagyon lelkes kedvben mult el.

— A zárt betét és járadékkönyvecskék. A m. kir. postatakarékpénztár legújában új üzletágot létesített, a zárt betétet és járadékot. Ez a betét nem több külföldi államban nagyszerűen bevált s bizonyos tekintetben a biztosítás egy tökéletesebb fajtájának tekinthető. A betevő ugyanis betétet helyezhet el a postatakarékpénztárnál meghatározott időtartamra, ameddig pénzt nem mondhatja föl. Így lehet nagykorúság, férjhezmenetel, katonai szolgálat vagy bármily kikötött időpontra. Újabb betétek elhelyezése, ellentétben a biztosítással, nem kötelező és az összeg állandóan kamatozik. A kamatokat is lehet ugyan zártta nyilvánítani, de élvezheti is a betevő. Valószínű, hogy a takarékpénztár az új üzletágban, tekintettel annak praktikus voltára, nagy forgalmat ér

el. A postatakarék a zárt betét és járadék ügyekben postadíj és bélyegmentesen ad felvilágosítást mindenkinek, aki ez iránt hozzáfordul.

— Táncitanítás. Révész Imre városunkban előnyösen ismert táncitanító, mint minden évben, úgy ez idén is október 1-2-3-án nyitja meg több osztályra osztott tánciskoláját Fő-utca 46. sz. alatti I. emeleti termében, ahol a beiratások naponta esz-közölhetők. Révész jó hírű tánciskolája találkozó helye az intelligenciának és szórakozni vágyó fiataloknak. Ma már a táncra nagy szükség van, mert egyrészt eltűnteti a fiatal diákról a szegletességet, másrészt egészségi szempontból is csak előnyére válik. Ajánljuk e derék táncitanítót a közönség pártfogásába.

— Rendőri hírek. Botrányos részegség miatt lett előállítva Karli Ede asztalos segéd, Platina Pál csavargó, Kovalcsik Józsefné, Sima József, csavargás miatt Bugos Mária és Menczler Anna. — A városi fogházban 17 férfi, 13 nő van elzárva. — A rendőrkapitányi hivatal f. hó 18 óta 2 drb. gazdátlan báránnyt tart őrizet alatt. Tulajdonosa jelentkezék a rendőrségen.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Részgyógyászat, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Színház.

— Az első premier. A jövő színház idény első premierje Engel és Herst társaság *Kék egér* című pompás bohózata lesz. A francia izzel megirt bohózat Brassóban, színházunk előadásában már színrekerült s rendkívüli hatást keltett.

— A jövő színház idény bérlete. Mint értesülünk városunk színházlátogató közönsége az idén szokatlanul nagy érdeklődést tanúsít a bérlet iránt s ha ezen körülményből lehet következtetni, úgy nagyszerű színházi szezonnak nézünk elébe. Különösen a páholyok s az elsőbrendű széksorok örvendenek nagy keresletnek. Bartha igazgatóhelyettes, ki a bérletgyűjtéssel meg van bízva, fáradhatatlanul végzi e tekintetben teendőit. Nemsokára közölni fogjuk a bérlelők névsorát is, kik bérleteiket már kiváltották.

TÁVIRAT — TELEFON.

Megnyílt a parlament.

A jövő évi költségvetés.

Budapest, szept. 22.

Három hónapos hosszú szünet után ma tartotta első ülését a képviselőház. Az ülést 12 órakor Justh Gyula elnök nyitotta meg, aki a jelentések során elparentálta Hilbert Károlyt, Oberschall Adolfot és Falk Miksát, jelentette, hogy Chernel Gyula, Meczner Béla és Kovácsy Albert mandátumaikról lemondtak, Szabó István, báró Senyey Miklós, Solymossy Endre és Hlatky-Schlichter Lajos pedig mandátumukat nyertek, végezetül jelentette, hogy báró Bánffy Dezső két havi szabadságot kért.

Az elnöki jelentések közben léptek a

terembe Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert, akiket harsányan megéljeneztek.

Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök nagy figyelem közepette szólásra jelentkezett és betérjesztette a jövő évi költségvetést. Ez már a harmadik költségvetés — így szól — amelyet ez a kormány terjeszt be és ez a költségvetés már számokban is kifejezője a kormány politikájának. A választói jog reformjának idején ez a politika csakis szociális lehet. Az állami alkalmazottak sorsának javítása új költségekkel jár, de ezzel már a kormány befejezettnek is kívánja tekinteni a fizetésrendezésért indított mozgalmakat. Kéri, hogy a költségvetést fogadják el a tárgyalás alapjául.

Justh elnök javasolja, hogy a költségvetést nyomassák ki és adják ki a pénzügyi bizottságnak.

Wekerle miniszterelnök ehhez hozzáteszi, hogy a Ház a delegáció tagjainak megválasztása után napolja el üléseit mindaddig, míg a pénzügyi bizottság feladatát elvégezte.

Polónyi Géza kéri a fővárosi törvény melőbbi benyújtását, hogy a főváros is tárgyalhassa a költségvetését.

Wekerle megnyugtató válasza után Mezői Vilmos a házszabályokhoz szólal és felhívja az elnök figyelmét arra, hogy 88 interpellációt a miniszterek mindeddig válasz nélkül hagytak.

Elnök azt válaszolja, hogy ő a minisztereket minden hó elején figyelmezteti a válaszadásra, egyebet nem tehet.

Ezzel az ülés fél 2 órakor véget ért.

Vége győzött Bogdanovics!

Karlóca, szept. 22.

Ma ejtették meg Karlócán a harmadik pátriarchaválasztást. Bogdanovics Lucian 39, Nikolics Miron 25 szavazatot kapott és így az elnök Bogdanovicsot megválasztott pátriarchának jelentette ki. Az elnök jelentést tett a választás eredményéről Günther Antal királyi biztosnak, aki a választást jóváhagyás végett felterjeszti a királyhoz.

Állatorvosok gyűlése.

Budapest, szept. 22.

A helyhatósági állatorvosok ma tartották országos kongresszusukat Ráthonyi Zoltán elnöklete alatt. A kongresszus az állatorvosok kívánságait memorandumba foglalta.

A memorandumot kétszáz tagu küldöttség ma délben a képviselőházban nyújtotta át a kormány valamennyi tagjának. A miniszterek a kívánságok kedvező elintézését helyezték kilátásba.

Tűz egy katonai raktárban.

Budapest, szept. 22.

Ma reggel 7 órakor a fővárosi katonai élelmezési raktárban nagy tűz ütött ki. Nagy mennyiségű széna és szalma lett a lángok martaléka. A tüzet még mindig nem lokalizálták.

Szenzációs őszi szövetujdonságok érkeztek

SCHÜTZ és TSA angol uri szabó céghez KASSA, Kossuth Lajos-utca 2. sz.

Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási R.-T.**Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalató, Gravosa (Ragusa), Curzola, Castélnuovo és Cattaróig. — Az utazás tartama Gravosáig csak 22 $\frac{1}{2}$, Cattaróig csak 26 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyors-hajó összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 3 gyors-hajó oda és vissza.

Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Miláno stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi Menetjegyiroda, Budapest. (V. k., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiókirodái.

Szatócsok

mellékkeresetre, minden tőkebefektetés nélkül szert tehetnek. — Közelebbi adatokkal szolgál a „Napló“ kiadóhivatala **Kossuth Lajos-utca 16.**

Használt, jó karban lévő kerékpárt sürgős megvételre keresek.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Makulatura papir

III kicsiben és nagyban III
jutányos áron kapható III

a „NAPLÓ“ kiadóhivatalában Kassán,
Kossuth L.-u. 16. (Bejártat a Fazekas-utcaérról.)

Katholikus

családnál szerényebb igényű vidéki gyermekek teljes ellátásra mérsékelt havi díj mellett elfogadtatnak.

Cim a kiadóhivatalban.

Egy szőlőprés, egy szőlő zúzó-cseber, fa tölcsér, kis kád és gummi csövek olcsón eladó.

Értekezhetni: VARGA BERTALAN papirkereskedésében Kassa, Fő-u.

AZ IDEI TAVASZI-NYÁRI IDÉNYRE A LEGUJABB

Női divatkelmek,

továbbá mosókelmek ugymint cretten, batist és zephirek a legnagyobb és legjutányosabb áron kaphatók

**Széman Testvérek cégnél
Kassa, Fő-utca 62. szám.**

Ugyanitt szőnyegek, függönyök és butorkelmék a legnagyobb választékban kaphatók.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR III **KORONA SÖR** III **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijaikban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre méretik ki.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskékre és chequeszámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyószámla hitelt engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.